

زبان عربی ۳

** عَيْنَ الْأَصْحَ وَالْأَدَقَّ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجُمَةِ:

۱- «وَلَيْسَ قَوْلُكَ: مَنْ هَذَا بِضَائِرِهِ / الْعَرَبُ تَعْرِفُ مِنْ أَنْكَرَتْ وَالْعَجَمُ»

- (۱) و چه کسی زائر اوست گفته تو نیست. عرب‌ها و عجم‌ها می‌شناسند آن کسی را که انکار می‌کنی.
  - (۲) و این سخن تو که این چه کسی است؟ ضرری به او نمی‌زند. عرب او را می‌شناسد و غیرعرب او را انکار نمی‌کند.
  - (۳) و این گفته تو که این کیست؟ زبان رساننده به او نیست. عرب و غیرعرب کسی را که تو انکار کردی می‌شناسند.
  - (۴) و این سخن تو نیست که این زبان زننده کیست. عرب‌ها و غیرعرب‌ها می‌شناسند آن کسی را که انکار نمودی.
- ۲- «وَهُوَ كَانَ مِنْ أَهْمِ الْمُفَكِّرِينَ فِي بَلَدِنَا وَكُنَّا نَحِبُّ أَنْ نَتَعَلَّمَ مِنْهُ عُلُومًا فِي الْمَجَالَاتِ الْمُخْتَلِفَةِ» و او .....

- (۱) از مهم‌ترین اندیشمندان در کشور ما بود و دوست می‌داشتیم دانش‌هایی را در زمینه‌های مختلف از او یاد بگیریم.
- (۲) از اندیشمندان در کشور ما مهم‌تر بود و دوست می‌داشتیم در زمینه‌های متفاوت علمی را از او یاد بگیریم.
- (۳) از سرشناس‌ترین دانشمندان کشور بود و دوست داریم یاد بگیریم از او علمی را در زمینه‌هایی مختلف.
- (۴) از مهم‌ترین دانشمندان در سرزمینمان بود که دوست می‌داشتیم در زمینه‌های متفاوتی دانش را از او یاد بگیریم.

۳- «يُسْتَخْرَجُ زَيْتٌ خَاصٌّ مِنْ كَبِدِ الْحَوْتِ وَهُوَ يُسْتَعْمَلُ فِي صِنَاعَةِ مَوَادِّ التَّجْمِيلِ»

- (۱) از کبد نهنگ روغنی خاص استخراج می‌شود که در ساختن مواد آرایشی به کار می‌رود.
- (۲) روغنی خاص را از کبد نهنگ استخراج می‌کنند که در صنعت مواد زیبایی به کار می‌رود.
- (۳) این روغن مخصوص را از جگر نهنگ استخراج می‌کنند که در ساختن مواد زیبایی کاربرد دارد.
- (۴) کاربرد این روغن مخصوص که از جگر نهنگ استخراج می‌شود در صنعت مواد آرایشی می‌باشد.

۴- «لَيْسَ عِلْمُ الْبَشَرِ إِلَّا وَسِيلَةٌ لِاِكْتِشَافِ قَلِيلٍ مِنَ الْأَسْرَارِ الْغَامِضَةِ فِي الْعَالَمِ»

- (۱) علم بشری تنها وسیله است برای کشف اندکی از اسرار پیچیده عالم.
- (۲) علم بشر فقط وسیله‌ای است برای کشف اندکی از اسرار پیچیده در عالم.
- (۳) علم بشر فقط برای کشف کردن اندک از اسرار پیچیده است در این عالم.
- (۴) علم بشر وسیله‌ای نیست مگر برای کشف اندک از اسرار پیچیده در این عالم.

۵- «كَانَ الصِّيَادُونَ يَذْهَبُونَ إِلَى مَكَانٍ إِخْتَفَاءً فَرِيستِهِمْ وَهَذَا مَشْهُدٌ مَرْعَبٌ جَدًّا لَهَا»

- (۱) شکارچیان به مکان پنهانی شکارشان رفتند و این صحنه برای آن بسیار هراس‌آور است.
- (۲) شکارچیان به جای مخفی شدن شکار می‌رفتند و آن صحنه‌ای بسیار رعب‌آور برای آن شکار است.
- (۳) شکارچیان به محل اختفای شکارشان می‌روند و این جایگاهی وحشتناک برای آن‌ها است.
- (۴) شکارچیان به مکان پنهان شدن شکارشان می‌رفتند و این صحنه‌ای بسیار ترسناک برای آن است.

۶- «كَانَ الشَّاعِرُ قَدْ مَدَحَ الْخَلِيفَةَ لَمَّا كَانَ يَسْتَلِمُ الْحَجَرَ اسْتِئْثَامًا صَعْبًا»

- (۱) شاعر خلیفه را می‌ستود آن هنگام که با دشواری سنگ را لمس کرد.
- (۲) شاعر خلیفه را ستوده بود هنگامی که سنگ را به سختی لمس می‌کرد.
- (۳) خلیفه توسط شاعر مدح شده بود وقتی که سنگ سخت را لمس کرده بود.
- (۴) شاعر مدح می‌کند خلیفه را هنگامی که قطعاً سنگ را لمس می‌کند.

۷- «لَا قُوَّةَ تَقْدِرُ أَنْ تُنْقِذَنَا مِنْ خِرَافَاتٍ نَعِيشُ مَعَهَا إِلَّا التَّفَكُّرَ»

- (۱) هیچ نیرویی که بتواند زندگی ما را از خرافه‌هایی که به آن زنده‌ایم برهاند جز اندیشه نیست.
- (۲) جز تفکر قدرتی نیست که قادر باشد ما را نجات بدهد از اینکه با خرافات زندگی کنیم.
- (۳) فقط قدرت اندیشیدن است که می‌تواند ما را از خرافه‌هایی نجات دهد که با آن زنده‌ایم.
- (۴) نیرویی که می‌تواند ما را از خرافاتی که با آن زندگی می‌کنیم رها سازد فقط تفکر است.

۸- عَيْنَ الصَّحِيحِ:

- (۱) امتحنت التلامیذ امتحاناً بأسئلة صعبة. امتحانی را با سؤالات سخت از دانش‌آموزانم گرفتم.
- (۲) و كنت أنظر إليهم نظر الإعجاب. درحالی که با نگاهی متعجبانه به آن‌ها چشم دوخته بودم.
- (۳) و هم يُجيبون بدقة إجابة كاملة. و آن‌ها جواب کاملی را با دقت به آن سؤالات دادند.
- (۴) ما كنت متوقفاً أنهم قد درسوا جيداً هكذا. انتظار نداشتم که آن‌ها این گونه خوب درس خوانده باشند.

۹- عَيْنَ الْخَطَأِ:

- (۱) هُنَاكَ طَائِرٌ يُسَمَّى بَرْنَاكِلَ بِنَبِيِّ عُشَّةٍ فَوْقَ جِبَالِ مُرْتَفَعَةٍ. پرنده‌ای وجود دارد که برناکل نامیده می‌شود او لانه‌اش را بر فراز کوه‌هایی بلند می‌سازد.
- (۲) عندما تكبر فراخه يُرِيدُ مِنْهَا أَنْ تَقْفِرَ مِنْ عَشَّهَا الْمُرْتَفِعِ. هنگامی که جوجه‌هایش بزرگ می‌شوند از آن‌ها می‌خواهد که از لانه بلند بپروند.
- (۳) تَقْدِفُ الْفِرَاحُ نَفْسَهَا وَاحِدًا وَاحِدًا مِنْ جِبَلٍ إِرْتِفَاعُهُ كَثِيرٌ. جوجه‌ها یکی یکی خودشان را از کوهی که ارتفاعش بسیار است می‌اندازند.
- (۴) وَ تَصْطَلِمُ بِالصَّخُورِ عِدَّةَ مَرَاتٍ لَكِنْ لَا فِرَارَ مِنْهُ. و چند بار با صخره‌ها برخورد می‌کنند ولی هیچ گریزی از آن نیست.

۱۰- عَيْنَ الصَّحِيحِ فِي التَّعْرِيبِ:

«خَفَاشٌ تَنْهَى حَيَوَانَاتٍ بِسْتَانَدَارِيٍّ اسْتِ اسْتِ كَهْ قَادِرٌ بِهْ پَرَوَازٍ مِي بَاشَد»

- (۱) الخفّاش الّذي حيوان لبون وحيد و هو قادر على الطّيران.
- (۲) الحيوان الوحيد اللّيون لا يقدر على الطّيران هو الخفّاش.
- (۳) الخفّاش هو الحيوان اللّيون الوحيد الّذي يقدر على الطّيران.
- (۴) الحيوان اللّيون الوحيد و هو قادر على الطّيران ليس الخفّاش.

١١- عَيْنُ الصَّحِيحِ فِي الْمَفْهُومِ؛

«إِذَا أَرَادَ اللَّهُ هَلَاكَ النَّمْلَةِ أَنْبَتَ لَهَا جَنَاحِينَ»

- (١) كمر كوه كم است از كمر مور اینجا / نامید از در رحمت مشو ای باده پرست
- (٢) به بال و پر مرو از ره که تیر پرتابی / هوا گرفت زمانی ولی به خاک نشست
- (٣) آن نشنیدی که حکیمی چه گفت / مور همان به که نباشد پرش
- (٤) خامشی بگزين که در دیوان قسمت مور را / لب گشودن رخنه در ملک سلیمان کردن است

١٢- عَيْنُ جَوَاباً لَيْسَ فِيهِ جَمْعَانِ مَكْسَرَانِ؛

- (١) التجاربُ لا تُعْنِينَا عن الكتبِ أبدأ.
- (٢) من مزايا الجسم القوى أنه يجذب أطعمة مناسبة لنفسه.
- (٣) عَلَّمَ الأُسْتَاذُ عَوَاصِمَ بعضِ البلادِ تلميذَه.
- (٤) مَنْ سَعَى رَعَى و مَنْ لَزِمَ المَنَامَ رَأَى الأحلامَ.

*** إقْرَأِ النَّصَّ التَّالِيَّ ثُمَّ أَجِبْ عَنِ الأَسْئَلَةِ؛

الزَّرَافَةُ حيوان لها عنق (گردن) طويل و أقدام طويلة فَإِنَّهَا أطول حيوان في العالم و هي تكفي بالماء الموجود في الأوراق و لذلك تستطيع أن تعيش في المناطق الجافة أما إذا وجدت الماء فَإِنَّهَا تتناول منه كثيراً و تتغذى على الأوراق الجديدة للأشجار و تُساعدها على تناولها كيفية جسمها. لابتة للزَّرَافَةِ من أن تُباعَد بين قدميها الأماميتين ليصل فمها إلى سطح الماء و لا تعود إلى وضعها الأول إلاً بصعوبة ممَّا يجعلها عرضةً للصيد و هي في تلك الحالة. سرعة الزَّرَافَةِ للحركة و الفرار أكثر جدًّا من الحيوانات الأخرى و على جسمها نقوشٌ تُساعدها على الإختفاء بين الأشجار. تمتلك الزَّرَافَةُ أذنين متحركتين لسماع جهة الصَّوت.

١٣- عَيْنُ الصَّحِيحِ؛ «لِلزَّرَافَةِ قَابِلِيَّةٌ كَبِيرَةٌ عَلَى تَحْمَلِ العَطَشِ ...»

- (١) لكنَّها عندما وصلت إلى الماء لا تشرب منه كثيراً.
- (٢) لِأَنَّ فِي الأوراقِ الجديدة ماءً كثيراً فلا تتغذى إلاً منها.
- (٣) لِأَنَّ الماءَ الموجودَ في الأوراقِ يرفع عطشها إلى حدٍّ كبير.
- (٤) فلا تقدر أن تعيش في المناطق الجافة البعيدة عن الأنهار.

١٤- عَيْنُ الخَطَأِ؛ إِنَّ أَقْدَامَ الزَّرَافَةِ طَوِيلَةٌ وَ هَذَا ...

- (١) مانعٌ لفرارها من العدوِّ مع أنَّ سرعتها كثيرة جداً.
- (٢) وسيلةٌ أساسيةٌ لسهولة فرارها و إبتعادها من الأعداء.
- (٣) يُسبَّبُ أن تحصل على مطلوبها بسهولة و تشبع تماماً.
- (٤) لا يُسبَّبُ مشكلة لها في شرب الماء لأنَّها تُباعَد بين قدميها الأماميتين.

١٥- عَيْنُ الخَطَأِ؛ الزَّرَافَةُ تقدر أن تتغذى على الأوراق الجديدة لِأَنَّ ...

- (١) لحمها لذيذ و تصيدها الحيوانات القويَّة.
- (٢) لها عنق طويل و به تمدُّ رأسها بين الغصون.
- (٣) يديها و قدميها تساعدها على ذلك العمل جيِّداً.
- (٤) جسمها أطول من الحيوانات التي تعيش في الغابة.

عَيْنُ الصَّحِيحِ فِي الإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ المَصْرُفِيِّ؛

١٦- «العالم»

- (١) مفرد مذكر - اسم فاعل (حروفه الأصلية: ع ل م) / مجرور بحرف الجرِّ
- (٢) مفرد مذكر - معرّف بأل / مجرور بحرف الجرِّ و خبر للمبتدأ «حيوان»
- (٣) اسم فاعل «من الفعل المجرد الثلاثي» - معرّف بأل / في العالم: جار و مجرور
- (٤) اسم - مفرد مذكر - معرّف بأل / مجرور بحرف الجرِّ

١٧- «تُساعد»

- (١) مضارع - اللغائية - مزيد ثلاثي «من وزن تفاعل» / فعلٌ و مفعوله ضمير «ها»
- (٢) فعل مضارع - مزيد ثلاثي «صدره: مساعدة على وزن مفاعلة» / فعلٌ و مع فاعله، جملةٌ فعليةٌ
- (٣) فعل مضارع - للمخاطب - مزيد ثلاثي (حروفه الأصلية: س ع د) - معلوم / مع فاعله جملةٌ فعليةٌ
- (٤) مضارع - اللغائية - مزيد ثلاثي (من وزن تفاعل - يتفاعل) - مجهول / فعلٌ و الجملةٌ فعليةٌ و ضمير «ها» مفعوله

١٨- عَيْنُ الخَطَأِ فِي ضَبْطِ حَرَكَاتِ الكَلِمَاتِ؛

- (١) البَحِيلُ يُحَاسِبُ فِي الآخِرَةِ مُحَاسِبَةَ الأَغْنِيَاءِ.
- (٢) ثُمَّ أَنشَدَ الشَّاعِرُ هَذِهِ القَصِيدَةَ إنشاداً رائعاً.
- (٣) العَمَالُ المُجْتَهِدُونَ يَشْتَغِلُونَ فِي المَصَانِعِ المُخْتَلِفَةِ.
- (٤) يَنْتَظِرُ الوَالِدَانِ أَسْفَلَ الجَبَلِ وَ يَسْتَقْبِلَانِ فِرَاحَهُمَا.

١٩- عَيْنُ المَصْدَرِ لِإِبْيَانِ نَوْعِ الفِعْلِ؛

- (١) يَا أَصْدِقَاءَ أَوْفُوا بِعَهْدِكُمْ وَفَاءً جَمِيلاً.
- (٢) شَجَعْنَا أَصْدِقَاءَنَا فِي المَسَابِقَةِ تشجيعاً كثيراً.
- (٣) إِنْ كُنْتَ تَلْمِيزاً عَاقِلاً فَلَا تُضَيِّعْ أَوْقَاتَكَ تضييعاً.
- (٤) إِنْ العَطَارُ يَشِمُّ رَائِحَةَ المَسكِ شِمّاً دَقِيقاً وَ يعرفه.

٢٠- عَيْنُ مَا فِيهِ تَأْكِيدٌ لِلْفِعْلِ؛

- (١) مَنْ أبعد لسانه عن الكذب يُصدِّقُ كلامه تصديقاً.
- (٢) عَلَى الإنسانِ أَنْ يكرِّمَ من عَلمَه تكريماً حسناً.
- (٣) أَفرغ قلبك من الحسد ليبقى إيمانك بقاء غير زائل.
- (٤) إجعل من أموالك صدقةً تُحاسب في الآخرة حساباً أسرع.

٢١- عَيْنُ المَسْتَثْنَى مِنْهُ مَحذُوفاً؛

- (١) لم يركب المسافرون في السيارة إلاً اثنين منهم.
- (٢) لم أشاهد في الضيافة إلاً ضيفين كريمين من أقوامنا.
- (٣) نشعر بأنَّ النَّاسَ يعانون الكسل إلاً قليلاً منهم.
- (٤) لن يفوز الطُّلَّابُ في دروسهم إلاً المُجْتَهِدِينَ منهم.

٢٢- عَيْنُ المَسْتَثْنَى مِنْهُ لَيْسَ مَحذُوفاً؛

- (١) هل كانت نتيجة أعمالك إلاً ما رأيناه.
- (٢) ما عرفت إخواني إلاً بعد حوادث الدهر.
- (٣) أ تنبض دقات قلبك لأحد إلاً لتلاميذك.
- (٤) لا تسقط ورقة واحدة من شجرة إلاً بإذن الله.

٢٣- عَيِّنِ الْمُسْتَثْنَى مَخْتَلِفاً فِي الْإِعْرَابِ؛

- ١) يعيش الناس في البلاد الكبيرة بصعوبة إلّا بعضهم.
- ٢) لم يتعجّب من أعمالى و أقوالى فى المدرسة إلّا المدير.
- ٣) لم تُفهم الحقائق حول الحياة إلّا حقيقة واحدة عن الكائنات.
- ٤) طالعت جميع الكتب المؤلّفة فى علم النجوم إلّا كتاباً واحداً.

٢٤- عَيِّنِ الْمَفْعُولَ الْمَطْلُوقَ؛

- ١) لماذا تنظر إلى نظراً مملوءً بالتعجّب هكذا.
- ٢) سأعودُ عند ربّى معتذراً و أنا لم أعتذر منه حتّى الآن.
- ٣) كنت خائفاً من حرارة الشمس الشديدة فى هذا اليوم الحارّ.
- ٤) اليوم وُلدت من جديد لِمَا تَعَلَّمْتُ منك درساً جديداً لن أنساه أبداً.

٢٥- عَيِّنِ الْمُسْتَثْنَى مِنْهُ مَحْذُوقاً؛

- ١) أعطى المحسن طعامه إلى الفقير إلّا قليلاً منه.
- ٢) لا يجد الإنسان فى خلقه هذا العالم إلّا الحكمة.
- ٣) نجح التلاميذ فى دروسهم إلّا الذين لم يدرسوا جيّداً.
- ٤) يبدأ أفراد هذه الأسرة عملهم صباح الباكر إلّا اثنين منهم.